

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้การละเล่นของเด็กไทยและการเล่นเกมเลียนแบบ

สรุป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยการละเล่นของเด็กไทยกับการเล่นเกมเลียนแบบ

สมมุติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยการละเล่นของเด็กไทยและการเล่นเกมเลียนแบบมีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์แตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนอนุบาลควนกาหลง อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสตูล จำนวน 30 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนอนุบาลควนกาหลง อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสตูล ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จากนั้นทำการจับฉลาก กำหนดเป็นกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 จำนวนกลุ่มละ 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดประสบการณ์การเล่นของเด็กไทย
2. แผนการจัดประสบการณ์การเล่นแบบ
3. แบบทดสอบทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ทดสอบก่อนเรียนกับเด็กปฐมวัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ดำเนินการสอนกับเด็กปฐมวัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ตามแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้การเล่นของเด็กไทยและการเล่นเกมเลียนแบบ เป็นเวลา 4 สัปดาห์
3. ทดสอบหลังเรียนกับเด็กปฐมวัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ฉบับเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน

สรุปผลการวิจัย

ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยหลังจัดประสบการณ์โดยใช้การเล่นของเด็กไทยสูงกว่าการจัดประสบการณ์โดยการเล่นเกมเลียนแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

เปรียบเทียบทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยการเล่นของเด็กไทยและการเล่นเกมเลียนแบบ

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยหลังเรียนโดยใช้การเล่นของเด็กไทยแตกต่างกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยหลังเรียนโดยการเล่นเกมเลียนแบบอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า การจัดประสบการณ์โดยการเล่นของเด็กไทยช่วยให้เด็กปฐมวัยมีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สูงกว่าการจัดประสบการณ์โดยการเล่นเกมเลียนแบบซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทนา ดีพิงคน (2536) ที่สรุปผลการวิจัยไว้ว่าการจัดประสบการณ์การเล่นที่บ้านของไทยช่วยให้เด็กปฐมวัยมีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สูงกว่าการจัดประสบการณ์การเล่นทั่วไป อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผอบ โปษะกฤษณะ และคนอื่นๆ (2522 อ้างถึงใน จันทนา ดีพิงคน 2536 : 73) ซึ่งได้สรุปผลการวิจัยไว้ว่า การเล่นของเด็กไทยมีคุณค่าช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพ

เสริมทักษะต่างๆ ให้เจริญ เช่น ทักษะในการใช้สายตาสังเกตสิ่งต่างๆ รอบตัวได้เป็นอย่างดี ถ้าเด็กปฐมวัยมีทักษะในการสังเกต ช่างสังเกตสิ่งต่างๆ จะส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ด้านการสังเกตเปรียบเทียบดีไปด้วย นอกจากนี้ผลการวิจัยของ จิราภรณ์ อุดลัดขันธ์ศิริ (2536) พบว่านักเรียนที่เรียนคณิตศาสตร์โดยใช้การละเล่นพื้นบ้านไทยแบบประยุกต์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีเรียนปกติ และยังพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อทางการเรียนคณิตศาสตร์ที่ใช้การละเล่นพื้นบ้านไทยแบบประยุกต์ นอกจากการละเล่นของเด็กไทย จะเหมาะกับการพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ด้านต่างๆ แล้ว จากผลการวิจัยของ ชานินทร์ ธานี (2543) ยังพบว่าการเล่นพื้นบ้านไทยสามารถพัฒนาสุนทรียภาพของเด็กปฐมวัยได้ด้วย โดยผลการทดลองพบว่าคะแนนเฉลี่ยสุนทรียภาพภายหลังจากการใช้การละเล่นพื้นบ้านสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติ .05

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ที่ว่าเด็กเรียนรู้ได้จากการกระทำ (Learning by Doing) และเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ตรง โดยปกติแล้วการเรียนรู้ของเด็กต้องอาศัยประสบการณ์ตรงหรือสิ่งที่เป็นรูปธรรม เด็กเรียนรู้ได้ด้วยการกระทำ และมักจะเป็นการกระทำที่แฝงอยู่ในกิจกรรมการเล่นและความสนใจของเด็กแต่ละคน ประสบการณ์ตรงหรือการเรียนรู้โดยการเล่นนั้นเด็กจะเรียนรู้ด้วยความเพลิดเพลินไม่เบื่อหน่าย เข้าใจง่ายและจดจำได้แม่น สำหรับสาเหตุที่ทำให้ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยการละเล่นของเด็กไทยสูงกว่าการจัดประสบการณ์การเล่นแบบเลียนแบบอาจมีสาเหตุดังต่อไปนี้

1. ตามหลักการเรียนรู้ถ้าเด็กมีเจตคติที่ดี พอใจในกิจกรรมที่ครูจัดให้ เด็กจะให้ความสนใจ พอใจ ชอบเล่น ซึ่งจะนำไปสู่การฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ที่แทรกอยู่ในการเล่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ทิศนา แหมมณี และคนอื่นๆ (2535 : 5) ที่กล่าวไว้ว่า การละเล่นของเด็กไทยเป็นสิ่งที่ควรอนุรักษ์ไว้ถ่ายทอดให้แก่เด็กๆ เนื่องจากกิจกรรมการเล่นจะเน้นการนำสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นมาประดิษฐ์เป็นของเล่นซึ่งจัดหาได้ง่าย เป็นวัฒนธรรมชาติจึงควรนำมาให้เด็กเล่น เพราะนอกจากเป็นการสืบทอดทางวัฒนธรรมแล้วยังเป็นการประหยัดอีกด้วย วิธีการเล่นก็ไม่ยุ่งยากซับซ้อน กฎเกณฑ์การเล่นและกติกาการเล่นไม่เคร่งครัดนัก การละเล่นของเด็กไทยมีอยู่หลายอย่าง que เมื่อเด็กได้เล่นแล้วยังสามารถฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ด้านการสังเกต และด้านการเปรียบเทียบได้เป็นอย่างดี เช่น โกล่ – โกล ใน – นอก หน้า – หลัง ล้วน – ยาว อ้วน – ผอม สูง – ต่ำ ใหญ่ – เล็ก มาก – น้อย เป็นต้น ซึ่งก็สอดคล้องกับคำกล่าวของ วิราภรณ์ ปนาทกุล (2535 : 5) ที่กล่าวไว้ว่าการนำการเล่นพื้นบ้านของไทยมาใช้ในการเรียนการสอนย่อมทำได้เพราะการเล่นพื้นบ้านของไทย มีคุณค่าต่อการเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการ เมื่อครูนำการเล่นมา

ใช้เป็นกิจกรรมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ เด็กจะเรียนโดยไม่รู้ตัว ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านไทย จึงมีส่วนช่วยให้เกิดผลทางการเรียนรู้ของเด็กได้ด้วย นอกจากนี้ สมปราชญ์ อัมมะพันธ์ (2523 อ้างถึงใน รัชณี ตือบิงหม๊ะ 2545 : 54) ยังกล่าวในทำนองเดียวกันว่า การละเล่นของเด็กไทยเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยส่งเสริมให้เด็กหันมานิยมไทย ช่วยส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม ช่วยส่งเสริมสติปัญญาและช่วยพัฒนาสมองของเด็กให้มีความพัฒนาการทางด้านภาษาและทักษะอื่นๆ ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ดวงเดือน แจ็งสว่าง (2542 : 116) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การเล่นของเด็กมีบทบาทสำคัญมาก นอกจากทำให้เด็กสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว ยังช่วยในการพัฒนาทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ ช่วยให้มีความคิดริเริ่ม และการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อันเป็นรากฐานของเขาวินิจฉัยปัญหาในอนาคต สิ่ง que เด็กได้จากการเล่นก็คือการที่เด็กได้เรียนรู้สิ่งแวดลอม เช่น ได้เรียนเรื่องขนาด รูปร่าง น้ำหนัก รส สี ปริมาณ ความเหมือน ความต่างของสิ่งต่างๆ ที่เด็กได้เล่น การเล่นของเด็กช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนกลุ่ม และสังคม

2. กิจกรรมการละเล่นของเด็กไทยนั้นเด็กได้มีโอกาสเปลี่ยนบทบาทการเล่นของตนเองมากกว่า เช่น เกมงูกินหางเด็กเกือบทุกคนได้เปลี่ยนบทบาทมาเป็นผู้นำคือเป็นพองแมง มีโอกาสมาอยู่ข้างหน้า แล้วกลับไปเป็นผู้ตามคือลูกงูอยู่ข้างหลังจึงทำให้เกิดทักษะด้านการเปรียบเทียบเรื่องของตำแหน่งมากกว่าซึ่งผิดกับเกมเลียนแบบซึ่งส่วนใหญ่จะเน้นทำตามครูเสียเป็นส่วนใหญ่

3. อุปกรณ์การเล่นของเด็กไทย เป็นอุปกรณ์ที่ฝึกให้เด็กได้สัมผัส ซึ่งเป็นพื้นฐานของการรับรู้ทางสติปัญญาโดยตรง เพราะฉะนั้นเด็กที่มีประสบการณ์ด้านการสัมผัสกับอุปกรณ์ จึงมีส่วนสัมพันธ์กับการรับรู้ทางสติปัญญา ซึ่งส่งผลต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1.1 ครูควรยืดหยุ่นเวลาในการจัดกิจกรรมหากพบว่ากิจกรรมการเล่นบางอย่างยังไม่สื่อถึงสิ่งที่เราจะให้เด็กกับเด็กเท่าที่ควร หรือกิจกรรมบางอย่างที่สนุกสนานและเด็กยังให้ความสนใจอยู่โดยอาจเพิ่มเวลาขึ้นจากเดิมเล็กน้อยเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย

1.2 ครูควรชี้ให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการละเล่นของเด็กไทย เพื่อนักเรียนจะได้รับทั้งความรู้ และเกิดความซาบซึ้งเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทย เห็นคุณค่าของการอนุรักษ์วัฒนธรรมการละเล่นของเด็กไทย

1.3 ก่อนที่จะให้เด็กได้เล่นการละเล่นของเด็กไทย ครูควรอธิบายวิธีการเล่นและจุดประสงค์ในการเล่นให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจนก่อน แล้วจึงให้นักเรียนลงมือเล่น

1.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้งครูควรใช้สื่อประกอบการสอน และสื่อ นั้น ๆ ไม่จำเป็นต้องมีราคาแพง อาจเป็นสื่อที่มีอยู่แล้วตามสภาพแวดล้อมนั้น ๆ เพราะเด็กจะเรียนรู้ได้ดีจากสิ่งที่เป็นรูปธรรม

1.5 ในขณะที่เด็กทำกิจกรรม ครูควรช่วยโดยให้คำแนะนำ และควรเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิด เพราะการละเล่นบางชนิดอาจมีการปะทะกันบ้างเป็นครั้งคราว ซึ่งอาจจะทำให้เกิดปัญหาขึ้นได้

1.6 สถานที่สำหรับนำเด็กไปเล่น ควรเป็นที่โล่ง พื้นเรียบ กว้างขวางพอสำหรับการเล่นแต่ละชนิด สถานที่เล่นที่เหมาะสมที่สุดคือสนามกลางแจ้งที่ไม่มีสิ่งกีดขวางอันจะทำให้เกิดอันตรายแก่เด็กได้ และช่วยลดปัญหาเรื่องเสียงรบกวนห้องข้างเคียง หรือถ้าให้เล่นภายในห้องเรียนก็ควรจะเป็นห้องเรียนที่มีขนาดใหญ่และมีเนื้อที่ในการทำกิจกรรมร่วมกันได้สะดวก ไม่มีอุปสรรคหรือสิ่งกีดขวางที่จะทำอันตรายแก่เด็กได้ในขณะเล่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการละเล่นของเด็กไทยกับการจัดประสบการณ์โดยวิธีอื่น เช่น เพลงพื้นบ้านไทย ปริศนาคำทาย นิทานอีสป เกมคอมพิวเตอร์ ฯลฯ ว่าวิธีใดจะส่งผลต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์มากกว่ากัน

2.2 ควรมีการวิเคราะห์คุณลักษณะของการละเล่นของเด็กไทยที่สอดคล้องกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ด้านอื่นๆ และควรมีการวิจัยเกี่ยวกับผลการใช้การละเล่นของเด็กไทยในช่วงชั้นอื่นๆ